

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvenjsi delovni in prazniški ter v nedeljo po pošti prejemani za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo bres latodobne splošne naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterostopne petil-vrste po 14 h, če se oglasila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 35.

Novi sodrug — dr. H. Tuma.

(Iz Trsta). „Slov. Narod“ se je že večkrat bavil s tem kameleonom žalostne postave. — Ni še dolgo temu, ko ga je „S. N.“ korenito odslavil, ker si je nadel dr. Tuma krinko hudega — narodnega radikalca ter je snoval nov radikalni dnevnik proti „S. N.“ Pred nekaj dnevi pa se je bavil z njim — internacionalnim socialnim demokratom.

V Trstu se je zasnova narodna delavska organizacija, ki se čudovito lepo razvija. Iz Trsta se širi ta organizacija po vsem Primorskem, in tudi na Goriškem pridobiva trdnih tal. — In glejte, prav v dnevi tako zdravega narodnega napredka stopa k boju vrstam proti nam — dr. Henrik Tuma, bivši veliki Slovan, bivši panslavist skrajne mere, bivši liberalce, bivši naprednjak, bivši narodni radikalec in — smejajte se nebesa! — bivši klerikalec. Zato je prav, da naredimo s tem možem obračun.

Dr. H. Tuma je bil učitelj v Pčstojni; vsled narodne odločnosti in vseslovenskega nazivanja so ga — odslavili. Dokončal je jus in — prišel pred 10 leti v Trst. Tu smo ga poznali najpoprej kot velikega Slovana. V Trstu je vsak „velik Slovan“ takoj popularen. Tudi Tuma je imel okoli sebe takoj četo čestilcev, ki so zvesto požirli vsako besedo iz njegovih ust. V Čitalnici je imel pri kosilu in večerji vedno čestilce okoli sebe. — Ali kmalu so — bežali vsi od njega, kajti ni ga bilo, ki ni dobil pod nos, da je: tepec, da ničesar ne razume, da je lenuh, lahkoživec, kvartopirec; tudi osli so leteli po zraku. O Laginji, Spindiču, Mandiču in drugih prvakah je govoril enako zaničljivo: on pa se je svetil nad vsemi s svojo nadrostjo, znanostjo in delavnostjo. Ni je vede, kateri ni bil kos. Kdor se ni dal poučiti, je postal in ostal tepec. — Tako je odšel dr. Tuma iz Trsta v Tolmin, ne da je zapustil v Trstu le enega prijatelja, katerega nima niti danes.

Po kratkem bivanju v Tolminu smo ga našli v — Gorici, kjer so mu že leta 1895 preskrbeli — deželno odborništvo. V Gorici se mu je ponovila tista historija, kakor v Trstu: spočetka občudovanje, potem pa so zbežali od njega vsi tisti, ki so ga dobro spoznali, ker jim je dal jati čuti svojo učenost in vsevednost ter jih je traktiral s tepci in osli.

Leta 1899 so objavili v si slovenski deželni poslanci, da ž njim ne sedijo več pri eni mizi, ker je to neznosen človek, ki opljuje in opsuje vsakogar, kateri ne skače ž njim vred iz ekstreme v ekstrem, danes črn, jutri bel, pojutranjem rdeč. — Mi v Trstu smo dobro razumeli tisto izjavo in se jej nismo čudili. Čudili smo se le temu, da ni — pošlo že prej.

Velika sreča za dr. Tuma je bil razkol, ki je moral nastati takrat na Goriškem vsled odhoda dr. Mahniča na Krk in sledeče kapitulacije dr. Gregorčiča pred kardinalom Missio. Vsi napredni življenjci na delu jim g. Andrej Gabršček, so porabili tudi slučaj dr. Tuma, da so udarili po — klerikalcih in dr. Tuma je postal zopet „narodna žrtev“; njegov nimbus je zrastleč čez noč do velike višine. — Pripominjam, da je dr. Tuma v l. 1896 in 1897 hudo kometiral z dr. Mahničem, s čimer se je pozneje sam hvalil in branil pred klerikalci, ki so ga zmerjali z brezvercem. Kot praktičen mož, ki je odšel iz Trsta revež, je imel v Gorici kmalu hišo (zadaj ima že dve!), kjer si je dal napraviti nad vhodom napis: **Bog dá — Bog vzame!** Kdo je bolj veren, kakor dr. Tuma?

Napredno gibanje je sicer hitro raslo, toda čez noč ni bilo mogoče streti klerikalizma. Dr. Tuma je bil prvi predsednik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke.

Ali razmere so dozorele tako daleč, da je dobil dr. Tuma l. 1900 večino slovenskih volilnih mož; toda dr. Anton Gregorčič je sklenil z dr. Pajterjem znani pakt — in Gregorčič je dobil v Furlaniji 22 laških glasov ter vsega skupaj — 5 glasov večine. Dr. Tuma je dobil med Slovence večino. Vsakomur bi zadoščal za prvi nastop tako velikanski uspeh. Toda njemu ne! Za delo v deželi mu ni bilo mar, kajti njegova najljubša sanja je bila, da se kot dr. poslanec preseli na Dunaj, kjer otvori zajedno odvetniško pisarno, ki bi seveda cvetela, ker bi dobivala vse pravde z juga. Daljši njegov cilj pa je bilo kako visoko mesto v — trgovinskem ministertvu.

Ker so splavale po vodi te lepe sanje, je bil silno hud. Goriški napredni rodoljubi so slišali mnogo ljubeznivosti iz njegovih ust. — Ali potolažil se je in pripravil se je na boj za deželni zbor. — Volitev v državni zbor on ni vodil. Prav med prvotnimi volitvami se je pripravil na — odvetniški izpit; v hotelu Europa je stanoval. Čudili smo se,

kako da je bil tako miren pri pustih paragrafi. Vkljub temu je on dobil večino slovenskih glasov, naprednjak gosp. Oskar Gabršček je bil pa izvoljen Volitve v deželni zbor pa je vodil — dr. Tuma. toda klerikalci so dobili večino. Dr. Tuma je še ostal pri stranki, ker je bilo še mogoče, da bo izvoljen v — deželni odbor.

Pehal se je za — kompromisi, s klerikalci in Lahji, ali — odslavili so ga eni in drugi. Samim poslanstvom brez odborništva pa dr. T. ni bil zadovoljen — in kmalu je vrgel puško v koruzo ter postal edino le — advokat. Nimbus, ki so mu ga dali naprednjaki, je polnil njegovo pisarno, imel je po dva in tri koncipijente — in v malo letih je postal bogat. Daleč okoli ni nobenega advokata, ki bi bil obogatel v tako kratkem času.

Par let je ostal tih. Ko si je nabral tisočakov — se mu je zopet zahotelo po politični karijeri. Začel je spletakariti na vse strani, da bi dobil vajeti zopet v roke. Ponujal se je klerikalcem za mešetarja, da naredi „nov mir“ v Gorici in deželi; ponujal se je naprednjakom, da bi ga zopet dvignili na krmilo. Ponujal se je — socialistom ter letal za njimi tudi sem v Trst, ter jim tu razkladal svoje moderno-socialistične nauke. Vkljub temu je še v Solkan na shod socialistnih demokratov ter ga — razbil. Ko so pričeli izhajati „Naši zapiski“, je bil takoj zraven s peresom in denarjem. Ko je imela jugoslovenska socialna demokracija v Ljubljani svoj reorganizacijski shod, je bil tudi dr. Tuma proglašen kot sodrug-referent, ali bil je zadržan in in je postal le — brzojavni pozdrav. — Kmalu pa je postal narodni radikalec in se je obesil na „Omladino“. Hodil je za dijaki v Trst, Celje itd. ter jim razkladal svoje radikalne načrte. Snoval je nov dnevnik v Ljubljani. — Ko je prišel izhajati v Kamniku „Naš List“, je bil dr. Tuma prvi poleg. Tu je rešil tudi veliko jugoslovensko vprašanje in izdal brošuro, ki je zbudila mnogo zanimanja. — Kaj torej še ni bil dr. Tuma?

Ko so se bližale nove volitve, je dr. T. čakal, da ga narodno-napredna stranka zopet pokliče, naj za božjo voljo pride rešiti, kar se še rešiti da, ker on je edini rešenik. — Ali stranka tega ni storila, ker vsako narodnih prvakov in sodecev je bil zadovoljen, da ga nimajo v svoji sredi. Naj se oglasi, kdor ni bil nešteto krat

krvavo žaljen, zasmehovan, ozmerjen — po Tumovo. Ponovil se je tretjič prvi tržaški prizor; vsakdo je bil vesel, da je dr. Tuma odstranjen.

Dr. T. je začel pridigati, da narodno napredne stranke — ni več. Seveda: za njega je ni bilo več! Ko so se pojavili — agrarci, je šel seveda tudi dr. T. zraven, da bi videl, ali ni morda tu zanj kaj pšenice. Tisto zborovanje ga je varalo, ker videl je, da nova struja je brez programa, brez sredstev, brez delavcev, zato se je zgovoril, in vlek agrarstvo bolj na opolzko pot socialistnih demokratov. — Čez kratko pa je dr. Tuma začutil, da more agrarna oblika protiklerikalne struje biti vendarle koristna tudi kakim osebi, ki ji je na čelu — in čuje! — začel se je vsiljevati v vodstvo agrarne stranke. Toda — odslavili so ga!! To je bilo letos l. 1908!!

Klerikalci so bili poraženi brez dr. Tuma — in on se je ob tem velikanskem uspehu večletnega dela, ker njega ni bilo poleg, skoro potopil v jezi in žolču! Ker je požgal za seboj vse mostove, je pristopil oficijalno k „mokratom“ — in zdej rogovili po goriški okolici proti liberalcem, naprednjakom in proti naši vrli N. D. O. Danes slavi v Gorici „l. majnik“ na čelu socialistov, kjer je imel na Telovadnem trgu govor — „il compagno dr. Tuma!“

To je kratek politični življenjepis tega žalostnega kameleona! Socialistom ga ne zavidamo! Dr. Tuma kot socialist je pač skrajno smešna figura! Saj ga ni na celem goriškem človeka, ki bi imel več sposobnosti za pristnega buržoa in aristokrata. Saj mu je bila celo „Goriška Čitalnica“, kjer je pristop precej omejen, premalo fisa, premalo izborna, da je snoval v Gorici „Kazino“ samo za inteligenco I. vrste. — Tak — socialist je dr. T.! Dober tek stranki, ki prebavi to kislo jabolko!

Po smrti ministra Peschke.

Dunaj, 3. maja. Ker se razmere v nemški agrarni stranki izza imenovanja pokojnega ministra Peschke niso spremenile, ima nemška agrarna stranka vse pravice, zopet imenovati ministra iz svoje srede, in sicer pride v poštev v prvi vrsti posl. Schreiner, ki nima le zaupanja med agrarci, temuč med vsemi nemškimi krogi. Toda kljub opetovanemu pogajanju v ministrskem svetu ni prišlo večeraj do odločitve. V ospredju je bila zopet

oseba bivšega ministra Pradeja, kater kandidaturu žele vsi voditelji nemških strank in tudi ministrski predsednik. Prade se dosedaj ni mogel odločiti, a bo jutri zopet konfriral z ministrskim predsednikom Aro se ne posreči njega pregovoriti, pride v poštev najprej dr. Schreiner, a imenujeta se tudi poslanca Pacher in dr. Herold. Govori pa se celo tudi, da lahko nastopi delna ministrska prenosna, ako bi se Prade trdovratno branil ponujaneja ministrstva. Posebno intrigirajo krščanski socialisti, da bi dobili zase mesto justičnega ministra.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 3. maja. Vlada je pripravljena dovoliti razpravljanje odsekov do sredi meseca junija, ako bi se dal doseči dogovor zaradi skrajšane razprave o proračunu. Seveda je vladi v prvi vrsti na poti znani nujni predlog poslanca Kolowrata. Specijalna komisija gospodke zbornice je vendar večeraj sprejela zakonsko predlogo o ministrstvu za javna dela, in sicer brez spremembe. Odborila pa je obenem tudi resolucijo, v kateri se vlada poziva, naj v nekaterih točkah modifira delokrog novega ministrstva. Med drugim se zahteva, naj se rudarski posli izločijo iz tega ministrstva ter se prideliyo trgovinskemu ministertvu. Nadalje se naj tudi vse obrtno šolstvo zopet podredi naučnemu ministru. Voditelji nemških strank so se večeraj posvetovali z ministrom Marchetom. Prodro je zopet mnenje, da bodo nemške stranke glasovale za zvišanje rekrutov le tedaj, ako jim da vlada zagotovilo, da se jezikovni spori na Českem rešijo v njihovem smislu.

Jubilejno delo za otroke.

Dunaj, 3. maja. V najkrajšem času se organizira velika komisija, ki bo pomagala vladi organizirati in izvesti jubilejno delo na korist osirotelim in zanemarjenim otrokom. Predsedstvo komisije si je pridržal ministrski predsednik baron Beck. Podpredsedniki postanejo grof Trauttmansdorff, grof Thun in dvorni svetnik Pilat. Organizacija se izdela za vsako deželo posebej.

Wahrmundova afera.

Inomost, 3. maja. Med dijaštvom je povzročilo obvestilo, da so predavanja profesorja Wahrmunda sistirana za celi letošnji semester, veliko razburjenje. Vlada hoče do zimskega tečaja pridobiti čas, da se afera nekoliko pozabi ter se duhovi pomi-

LISTEK.

Kralj Matjaž.

I.

Velika pojedina je bila pri Matjažu: Pili so brinjeve kot vodo iz velikih zelenih steklenic, jedli so pečene goštruna, ki ga je dal gospodar zaklati nalašč za to priliko, požili so kruha celo peko, in nazadnje jim je vsega zmanjkalo. Še pijani niso bili, in tisti rjavi France, ki je svoje dni požrl žabo v vodi, in je zato ni mogel videti, je začel vekati kot otrok, od same žeje, dasi je popil pijače za tri druge. Vekal je in se križal v imenu Boga očeta in se pripravljval na smrt, zakaj jezik in grlo se mu je posušilo.

„Matjaž, pa bi vendar prinesel še en kozareček, tako bom moral živeti umreti!“

Saba je tudi predla krojaču Drobntincu, ali ravno iz nasprotnega vzroka: Krojaček se je tako nalil, da je za vratni klečaje klical naglas vse svetnike na pomoč, zakaj želodec se mu je hotel obrniti in splavati skozi goltanec.

„O, sveta pomagalka in sveti Šimen iz Cirine, ki si pomagal Jezusu križi nesti, pomagaj še meni in

me zadeni na rame. Moj patron si, pa si me prepustil razbojnikom, in v želodec imam devet hudičev.“

Imenitno pa se je godilo babi, Čikovi Jeri, ki ni udušila brinjeveca za stavo nič več od rjavega Francea: Na mizi je sedela in se krototala na vse grlo. Oči je imela zalite, lica zabuhla in goreča, jezik pa se ji je zapletal!

„Mi smo mi, mi sme mi, ki smo z jame doma, kdor se žganja napije, se še z vragom lasa.“

In tako so bili vsi, kar jih je sedelo v hiši za mizo, pri peči in na peči, pravi rajski svatje. Zakaj prilika je bila taka, da jo je bilo treba praznovati in poslaviti, kot se spodobi poštenemu kristjanu.

Matjažu, ki je bil kmet in najmlajši gospodar v vasi, je ušla žena. Za Savo je šla, tako so bili vsi prepričani, ali pa jo je celo pobrisala s pastirjem na Godeške dobrove. Matjaž je bil zato presrečen in prevesel: Rdečo jopico je oblekel in virinko je vtaknil za klobuk, potem je pa šel iskati po vasi svatov. Pobiral jih je na cesti in na voglih, v krčmi in na gnoju, vse je zbral okoli sebe, kar je bilo mladih na sru in šejnih na duhi.

Matjaž je menceal z rokami in otresal glavo, kot bi se mu vražički obešali za nos, in še vedno se ni mogel namisliti in naveseliti.

„Bratci in sestrice, kaj bi vam ne dal rad poln čeber najslajše kapljice, take, da bi se še angelci oblikovali! Pa je ni, v celi vasi je ni, in na vsem polju je ni. Kaj ne, Čikova Jera, da je ni?“

Tedaj se je vzbudil gostič Mesek pod mizo. Začel je vriskati in neusmiljeno vpiti nad rjavim Franceom, ki si je obrisal čevlje ob njegovo zmršeno glavo. Nato se je postavil na noge in začel poslušati važni razgovor.

„Matjaž, ki nisi kralj Matjaž, pa bi bil lahko kralj Matjaž, če bi nam kupil čeber pijače, pa naj si že bo taka ali taka, samo da nima okusa po vodi. Vidiš, ki nisi, pa bi bil lahko, spreobrne se, napresimo voz in ga zapeljimo v trg. Poln čeber si nam obljubil, če hočeš biti kralj Matjaž, napolni ga, pa boš kralj Matjaž, čeprav še letajo srake po svetu, in še ni zrastle smreke v devet vrhov na Sorškem polju.“

Pijanci so povesili glave in so hudo premišljevali modre in tehtne besede gostača Meska, samo baba na koncu mise se je še naprej grohotala.

„Kralj Matjaž,“ je vpila, „ha, kralj Matjaž, kje je pa kraljica? S pastirjem je ušla, ha, ha, s strganim Boštjanom!“

Matjažu je gostač Mesek zelo povšeči govoril. Pijan je bil, a govor o kralju Matjažu ga je čudno omamilo. „Saj res kralj Matjaža ni, zakaj

bi pa jaz ne bil, ki sem Matjaž, ki sem mož za to!“

Krojač Drobntince je še naprej klečal za vratni in molil k svojem patronu, ko pa zaslislal, da bi se dalo zopet dobiti pijače, je planil pokoncu in se vrgel nad Matjaža.

„Pa, ov, a bomo še pili?“ In krojaček, ki je ravnokar umiral vsled preobile pijače, je govoril:

„Tako te imam pa rad, Matjaž, da še povedati ne morem, in zmerom bom dobro govoril o tebi, ki boš naš kralj Matjaž.“

Gospodar je skočil pokoncu, in v trenutku so vsi utihnili po hiši. Celo baba Čikova Jera se je nehala smejati in samo kimala z glavo, dokler ni padla s mise in se zavalila Drobntincu za vrat, ki je sedel na tleh.

„Oj, v trg gremo, po vino,“ se je oglašil gospodar. „Vina tri čebre, da nam ne bo zmanjkalo tri dni in tri noči, da ga nam bo dovolj, čeprav ga pijemo brez nehanja.“

„Oj, po vino, in potem bomo izvolili Matjaža za kralja, vsa vas ga bo izvolila, in davka bomo dajali kralju Matjažu, in svojo vojsko bomo imeli.“

„Kako bom soldat, k' sem fantič premrad,“ je zapela baba Jera in se zopet zasmejala.

Družba je vdrla iz hiše, arinili so se izza mize, poskakali s peči, slezli izpod klopi. Bili pa so na pojedini še dolgi Lovčkulji, ki je drvaril

in kradel, s sinom, majhni in debeli Krampovec z baho, kmetje Osat, Godec, Stoklas in Ziličnik, ki so imeli vsi zadolžene domove in so radi posedali za polnimi mizami.

Vdrli so iz hiše in obstali na dvorišču, zakaj kamor so hoteli, so se zaleteli v vz ali zagazili v gnoj. Bila je že noč, in mesec je hudo mušno mežikal na nebu.

„Kar na voz, kdor pojde z nami,“ je klical Matjaž. Zares je začel kmalu voz škripati, in tiščala se je glava pri glavi.

Vpregli so vola, in voz se je začel pomikati polagoma nazdol po klanu in potem proti trgu. Spredej je sedel gospodar Matjaž, na levi rjavi France, na desni Drobntince. Vsak je imel dolgo šibo v roki in ž njjo je opletal vola, da je slednjič žival zdvijala in zavila na vaške njive. Trije vozniki so začeli kričati in kleti, a vol je začel teči, vedno hitreje, ker pijani gostje so cepali drug za drugim z voza. Padali so znak, na glavo, ali pa se celo v padcu obračali na trebuh, a vsak, kdor je padel, je obležal kot ubit in se zaril v mehko prst. Ležali so po vsej njivi, tako da ni ostal na vozu nihče drugi razen Matjaža in rjavega Francea. Slednjič je še gospodar padel znak na voz, in Rjavi je sam vozil v trg.

(Konec prihodnjik.)

rijo, obenem pa upa v tem času najti primerno pot da zadovolji zahteve na obe strani. Preden je vlada izdala svojo odredbo, je imel tirolski namestnik baron Spiegenfeld daljšo konferenco z naučnim ministrom.

Odmevi iz rusko-japonske vojske.

Petrograd, 3. maja. V Irkutsku, kjer je bila za časa vojne z Japonsko uprava ruske intendantce, so šele sedaj dognali preiskave o poverljivosti. Pri tem se je izkazalo, da so bile goljufije velikanske obsega. Vsled sistematičnih tatvin v vojni upravi je bil erar oškodovan za več sto milijonov rubljev. Vsi intendantni uradniki brez razlike osebe in dostojanstva se izročijo sodišču ter je pričakovati dolgotrajne in senzacionalne pravde.

Tisko na svoboda v Perziji.

London, 3. maja. Odkar ima Perzija ustavo, so vse svobodočelniki državljanov popolneje kakor v katerikoli evropski državi. To se vidi posebno pri tiskovnem zakonu. Nedavno je perzijski časopis „Musaavat“ (Edinstvo) očital šahu razne razuzdanosti in pohujšljivosti v privatnem življenju. Urednik je bil obtožen, a je nastopil dokaz resnice. Nato je šah tožbo umaknil, in časopis zopet marno izhaja. Perzijski kazenski zakonik namreč ne pozna paragrafa o razžaljenju veličanstva, kakršnega imajo „moderne“ evropske države, temuž mora vladar, ako se čuti žaljenega, tožiti kakor vsak drugi državljan, in tudi plačati vse stroške, ako s tožbo pogori.

Punt v Maroku

Pariz, 3. maja. Vojska Muleja Hafida je pri Sakra el Diaji napadla francoski oddelek generala d'Amadeja. Francozi so imeli 30 ranjenecv. Na ta način se hoče Mulej Hafid maščevati, ker francoska vlada ni hotela sprejeti njegovega odposlanstva, ki obiskuje evropske dvore ter prosi, naj bi velesile priznale Muleju Hafidu pravico, da se vojskuje proti svojemu bratu, pravemu sultanu, ter da se evropske posadke ne vmešavajo v ta spor. Francoska vlada je znova izjavila, da smatra Muleja Hafida za puntarja, a za edinega suverena vladarja pa sedanjega sultana Abdula Azisa. Isto stališče morajo zavzeti tudi ostale velesile, ako nočejo kršiti konferenčnih sklepov v Algeirasu.

Triumf „Glasbene Matice“ v Zagrebu.

V soboto zjutraj je poletela »Glasbena Matica« s svojimi pevci in pevkami v Zagreb, da priredi tam koncert in seznanijo brate Hrvate s slovensko pesmijo in s slovensko glasbeno umetnostjo. S posebnim vlakom se je odpeljalo okrog 300 Slovencev v Zagreb. Na vsi postaji so bili izletniki predmet iskrenih ovacij s strani ljudstva. Kmetje, ki so bili na delu na polju ob progi, so popustili delo, mahali s klobuki in pozdravljali izletnike z navdušenimi živokliki. Na gradu Ponovič sta bili razobešeni dve veliki slovenski trobojnice in topiči so grmeli v pozdrav matičarjem. V Radečah so vihrale na hišah slovenske trobojnice in ob bregu Save je ljudstvo v skupinah zbrano pod narodnimi zastavami mahaje z robcami pozdravljalo mimo drdajočih vlakov. V Sevnici, v Rajhenburgu, zlasti pa v Krškem so bila vsa okna hiš ob železniški progi zasledena od rodoljubnega občinstva, ki je mahalo z robcami v pozdrav slovenskim pevcom in pevkami.

Ob 10. dopoldne je vlak prispel na državni kolodvor v Zagreb. Ves peron je bil natlačen poln rodoljubnega hrvaškega občinstva, pred kolodvorom pa je čakala nepregledna množica na prihod slovenskih gostov. Ko se je vlak približal kolodvoru, je zasviral godba in pretresali so ozračje gromoviti klici: »Živeli Slovenci, živele Slovenke!«

Sprejema so se udeležila društva »Kolo«, »Sloga«, »Merkur« in »Svoboda« s svojimi zastavami pod vodstvom svojih predsednikov prof. Tomislava Ivkance, dr. Horvata, L. Kossarja in Eg. Kornitzerja. Ko je stopil iz vlaka predsednik »Glasbene Matice«, prof. Stritof, mu je prihitel nasproti podpredsednik »Kola«, Janko Holjac, mu podal roko in ga bratsko objel. V svojem pozdravnem govoru je izražal veselje, da je po dolgem času zopet dana Hrvatoma prilika, da morejo pozdraviti v srečo Hrvaške v belem svojem Zagrebu svoje najbližje in najdražje brate Slovence. Ljubav, ki veže Hrvate in Slovence, ni slučajna, ni plod momentanega razpoloženja, ampak je globoko utemeljena v krvi, ki spaja oba naroda v bratsko zvezo, v eno kulturno celoto. To kulturno edinstvo se predvsem javlja v pesmi. Pesmi slovenske in hrvaške so skupna last hrvaškega in slovenskega naroda. Slovensko pe-

sem popevajo na Hrvaškem, hrvaška pesem pa je takisto doma na Slovenskem. Pevska društva skrbijo, da se pesem slovenska in hrvaška popularizira med narodom. »Glasbena Matica« je prihitela v to svrhu v Zagreb, da bi vzbudila v bratskem hrvaškem narodu še večjo ljubezen do pesmi slovenske ter seznanila hrvaško občinstvo še intimneje z njeno lepoto. Zato sprejemajo Hrvati slovenske pevce in pevke z odprtimi rokami in jim kličejo iskreno: Dobro došli v srečo Hrvaške v belem Zagrebu. Ko je Holjac končal, so zagrmeli urnebesni klici: »Živeli Slovenci, živele Slovenke, živele sloga Hrvata in Slovence!«. Začel je govoriti predsednik »Glasbene Matice« prof. Anton Stritof. Mahoma je nastala grobna tišina, da je bilo moči slišati in razumeti vsako besedo Stritofovega govora. Zahvaljujem se, je rekel govornik, za iskren in presrečen sprejem v imenu slovenskih pevcev in pevk, ter vam prinašam presrečne pozdrave celokupnega naroda slovenskega. Slovenci smo prihiteli semkaj, da bi javno pokazali kulturno vzajemnost, ki nas druži z bratskim narodom hrvaškim, zato se nadejamo, da bo našla tudi slovenska pesem, ki skupno s hrvaško najjasneje dokumentuje naše kulturno edinstvo, radostnega odmeva in odziva v srečo bratskega naroda. Občinstvo je priredilo Stritofu, pevkam in pevcom navdušene ovacije. V imenu vsenčuliške mladine je pozdravil Slovence predsednik »Hrvaškega akademičnega podpornega društva«, pravnik Janeković. Hrvaška akademična mladina, je izjavil govornik, ki je prisiljena vsled tiranskega nasilstva zapustiti svoje domove vsenčuliške in iskati zavetišča na tujem, pozdravlja z navdušenjem v svoji sredi brate Slovence, ki so bili Hrvatoma vselej zvesti zavezniki, sobojevniki in krepka moralna upora. Žalost in boleč vladar v sreči hrvaških akademikov, ko morajo zapustiti rodno svojo grudo, a v tej bolečini jim je hladilen balzam, da jim je baš v momentu odhoda dana prilika, stisniti roko svojim slovenskim bratom, ki sočustvujejo s Hrvati v tugi in radosti, ter jih pozdraviti na rodni svoji zemlji, ki sedaj ječi pod težkim jarmom. Na te besede so akademiki zapeli himno »Hej Slovanci«, hrvaške gospe in gospodične pa so pod vodstvom gosp. Sofije Spevec in Maje Turković jele obiskati slovenske goste s šopki in cvetličami. Nato so Slovenci na čelu z godbo in spremljani od hrvaških družtev in nepregledne množice odkorakali, povsodi navdušeno aklamirani, preko Fran Josipovega trga in Kukuljevićeve ulice pred »Hrvatski dom«, kjer so se razšli v svoja stanovanja. Pevski zbor »Glasbene Matice« je imel opoldne glavno skušnjo. To priliko so porabili hrvaški akademiki ter poslali k vaji posebno deputacijo, da pozdravi g. koncertnega vodjo M. Hubada.

Za večerni koncert je vladalo povsodi velikansko navdušenje. Vse vstopnice so bile do zadnje razprodane in na stotine ljudi je odšlo, ker niso mogli dobiti vstopnic na stojišča, kamoli za sedeže. Dobre četrt ure pred koncertom je bila dvorana napolnjena najodličnejšega občinstva. Točno ob 8. je jel pevski zbor prihajati na oder. Občinstvo ga je sprejelo z vihranim aplavzom. Ko so stopile na oder pevke, je zašumelo po dvorani in pretresali so vzdih navdušeni klici: »Živele Slovenke!« Takisto entuziastično je bil pozdravljen tudi mojster Hubad. Ko je dvignil taktirko, je zavladala v dvorani grobna tišina. In zadelo so mogočno slavnostno akordi hrvaško-slovenske himne »Slovenac i Hrvat«. Vse občinstvo je bilo navdušeno, vznemirjeno in to navdušenje, entuziazem se je stopnjeval od točke do točke, dosegel pa je vrhunec, ko sta nastopila solista g. pl. Foedranspergova in g. pl. F. Betteto. Ga. Foedranspergova je s svojim nežnim, simpatičnim, kakor srebrn zvonn donečim glasom očarala vse občinstvo ter slavila prave triumfe. Tudi g. Betteto je bil predmet najvišjih ovacij. In ni se čuditi, saj je on res pevec po milosti božji kakršnih se ne rodi baš dosti. Gospe Foedranspergovici je bil poklonjen prekrasen šopek iz svežih rož, gg. Betteto in koncertni vodja Hubad pa sta bila odlikovana z lovčevimi vencami, okrašenimi s hrvaškimi trobojnicami. A tudi vrle pevke in pevci so dobili svoj delež. Rodoljubne hrvaške gospodične in gospe so jih obšipale s cvetkami in šopki, da je bil oder skoro enak dehtečemu rožnemu vrtu. »Glasbena Matica« je dosegla popoln uspeh, slavila je triumf svoje umetnosti v besede najboljšem pomenu. Ne bomo ocenjevali koncerta točko za točko, naša sodba tu ni merodajna, navesti hočemo samo mnenje hrvaške kritike. »Obzore« na primer piše: »Uspeh koncerta »Glasbene Matice« je bil velik, nepopisljiv. Občinstvo se gnete, preriva,

znoji, muči, da pride ne do stola, ker so ti že ob 7. zasedeni, nego do koškega prostora, da se stisne, znoji, posluša in navdušeno ploska. Niti vročina, niti soparica nista mogla umoriti ljudi v navdušenju, ki so je Slovenci vžigali z vsako svojo novo točko, z vsako novo pesmijo. In peli so te pesmi, peli z vso dušo in z vso glasbeno umetnostjo, za kakršno je treba biti rojen. Umetniška virtuoznost, glasbena naobrazba, globoko čuvstvovanje, topli zvonki glasovi, kristalno čisti, — vse te vrline so se stopile v tem krasnem zboru slovenske »Glasbene Matice«. O izvajanju, o predavanju bi se dala napisati studija. Glasovi silni, močni se prelivajo in tope, — zdi se ti, da čuješ, kako se neke v daljavi prelivajo drobni morski valovi. Disciplinarnost, harmonija in niansiranje v zboru mora slušatelj naravnost očarati in omamiti. To je zares — petje.

Zenski glasovi se zlasti odlikujejo s tem, da nikdar niti v najvišji višini ne kriče, — to so glasovi iz prsi. Moški zbor ima impozantne baritone in base, ki naravnost frapirajo, kadar se pojavijo v tišini — kakor iz daljave in se potem približajo ušesu slušatelja ter ga osvoje tako, da ne more drugega kakor, da pol ure ploska in kliče. Moralni bi ne prestanjo ponavljati polhova, ako bi hoteli oceniti vsako točko posebe. Dovolj je, ako povemo, da se je poslušalo 2 uri v silni vročini tiho, da si slisal brečanje muhe, ter z jasnimi očmi in s vsemi čutili požiralo in dihlo one čarobne rajске glasove, ki jih je sposoben proizvajati zbor »Glasbene Matice«. Ploskanje, klicanje se ne da opisati. Izredno sta se odlikovala g. pl. Foedranspergova s svojim sopranom in g. J. Betteto s svojim basom; koliko je pevec svetovne slave, ki se ne morajo meriti z Bettetom. Ovacije so bile tako silne, da je moral dodati še eno točko, ker ga občinstvo ni pustilo s podija. Občinstvo je na koncu koncerta naravnost nebrzdano ploskalo, omamljeno od čara umetnosti. Težji oceniti hrvaškega lista nimamo ničesar privedati. »Glasbena Matica« si je s tem koncertom pridobila nov lovčev venec ter okrepila in poglobila s slovensko pesmijo tesno kulturno vzajemnost, ki drži in veže že od nekdaj v nerazdružljivo celoto hrvaški in slovenski narod. Naj bi bil temelj, ki ga je položila »Glasbena Matica« s svojim koncertom v Zagrebu, zalag še intimnejšega, še tesnejšega edinstva in združitve obeh bratskih narodov na kulturnem polju! Po koncertu se je razvil v dvorani animiran ples, ki je trajal do ranega jutra. Večera popoldne ob 2. je priredilo pevsko društvo »Kolo« na čast slovenskim pevkam in pevcom sijajen banket, ki ga se je udeležilo nad 200 oseb. Na banketu se je izrekla marsikatera navdušena napitnica. Vsi govorniki brez izjeme so poudarjali veliko važnost in pomembnost slovensko-hrvaške vzajemnosti ter pozivali Hrvate in Slovence k neporušljivi brat-ski slogi na vseh poljih. Govorili so: Gospa Maja Turković, predsednik hrv. pevskega društva »Kolo« gospod arhitekt Holjac, načelnik pevskega zbora »Glasbene Matice« g. prof. Stritof, predsednik »Zveze hrvatskih pevskih društev« gosp. Milan Kresić, predsednik »Zveze slov. pevskih društev« g. dr. Ravnihar, načelnica ženskega zbora »Glasbene Matice« gospa Julija dr. Ferjančičeva, predsednik pevskega društva »Sloga« g. dr. Horvat, univerzitetni profesor g. dr. Silović, predsednik »Slovenske Matice« g. dr. Ilešić in v imenu hrv. akad. pevskega društva »Mladost« g. V. d. v. r. s. k. a.

Zvečer ob 7. so se Slovenci odpeljali z državnega kolodvora nazaj v Ljubljano: K slovenski je prišlo na tisoče in tisoče rodoljubnega občinstva. Bratsko slovo je to bilo, iskreno in presrečno. Orile so se hrvaške in slovenske pesmi, Hrvatje in Slovenci so si kot rodni bratje podajali roke in se objemali, zagotavljajoči si, da si ostanejo zvesti in vdani in naj si nad zemljo slovensko in hrvaško hrume viharji ali sije zlato sonce. Ko se je jel vlak premikati in odhajati s kolodvora, so se vsa čuvstva navdušenosti in ljubavi strnila v en mogočen, entuziastičen, iz dna srca izvirajoči klic: »Živeli Slovenci, živele slovenske-hrvaške bratstvo!«

Bil je to ginljiv, v srce segajoč prizor, ki ostane v neizbrisnem spominu vsakemu Slovincu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. maja

— Nemški sodniki — ubijalci slovenskih pravice na Koroškem. Dne 1. maja se je pri celovškem okrajnem sodišču zopet zgodil nezalisan slučaj, ki novičarica, kako sistematično ubijajo nemški sodniki na Koroškem pravice slovenskega naroda. Za ta dan je bila raspisana obravnava v pravdi

dveh slovenskih strank, ki sta imeli vsaka svojega slovenskega zastopnika. Ker slovenska zastopnika za svoji slovenski stranki nista hotela nemški raspravljati, jima se sodnik vzel besede in je pustil pečati vse postopanje. Kakor se vidi, ubijajo nemški sodniki z železno doslednostjo pravice slovenskega jezika — minister pa pravi, da nima moči ne pravice to preprečiti. Edino sredstvo zoper to nečuvstvo postopanje je samopomoč po svetopisemskem nauku, ki ga je citiral že dr. Žitnik: Zob za zob. Slovenski narod pričakuje od slovenskih sodnikov, da ga v tem boju ne zapuste.

— »Grazer Tagblatt« in »Tagesspost« se zopet jako jezita, ker so bili Bavari v Ljubljani in kranjski gostilničarji na Dunaju tako prijazno in gostoljubno sprejeti. Kak namen naj bi to imelo že vemo Kranjsko deželo samo oškodovati. Tem listom povemo, da tako pisanje sedaj nima več uspeha, kajti kranjski gostilničarji in »Prometno društvo na Kranjskem« so si pridobili na Dunaju simpatije avstrijskih poštenih ali pristnih Nemcev, o katerih simpatijah so pisali vsi dunajski časopisi in sta pričali dve velikanski slovenski trobojnice na hotelu »Oesterreichischer Hof«. Na Dunaju smo pa slišali, da graški, celjski itd. hajlovce sploh ne marajo. Ljubljanske hajlovce tudi jezi, ker je minister Gessmann kranjskim gostilničarjem rekel: »Vi ste prvi, ki ste prišli na Dunaj, dam vas za vzor vsem, kar se poučnega potovanja tiče!« Glede izstopa nekaterih Avstrijcev iz kazine, bodi povedano, da je bil povod ta, da se je pred leti se slišala v kazini slovenska pesem in govorica, sedaj pa vlada »Heil dem deutschen Geist«. Istotako pri avstro-nemškem planinskem društvu. Mogoče bi Slovenci še danes ne imeli svojega planinskega društva, ako bi bili gospodje v rečenem nemškem društvu upoštevali čut slovenskega naroda. V ta društva se je tekom časa vtihotapil popolnoma vsenemški duh, s katerim se ne more strinjati Avstrijec. Ravno sedaj prosjači nemško planinsko društvo vladi za neko večjo denarno podporo; mi pa mislimo, da je Avstriji popolnoma nepotrebno, dajati denar za pangermansko delo. To društvo dobiva dovolj denarja iz rajha od centrale in od »Kranjske hranilnice«. Zadnja podpira roko v roki z nemškutarskimi uradniki, profesorji in sploh od vlade odvisnimi ljudmi, najbolj pangermansko delo. Kar da »Kranjska hranilnica« denarja za slovenske namene, je le pesek v oči, ker teh podpor so deležna samo nekatera dobrodelna društva, ljudska in narodno-gospodarska so izključena. Kar se pa uspeha prometnega društva na Kranjskem tiče, ima to društvo dovolj priznanja o delavnosti od merodajnih krogov in ne apeluje na simpatije zavidnih hajlovcev, katerih še Nemci iz rajha ne marajo, dokaz, da Bavari še v Gradec niso šli. Pravi pristni Nemci ne marejo naših nemškutarjev, ker smatrajo njih hajlanje le za nenaravno komedijo, golo sebičnost in jih imenujejo »generale brez vojakov«, a mi jih smatramo za neplemenite parasite slovenskega naroda, za ostanke fevdalne in absolutistične vlade. Austriaicus.

— Dopolnilne občinske volitve v Gorici se bodo vršile v tekočem mesecu in sicer 16., 19. in 22. Ker je potekla doba občinskemu svetniku proštu Faidutti, utegnejo biti volitve, kar se tiče njegove osebe, vsekar zanimive. Laški liberalci gledajo prošta Faidutti grdo, ker jim je tako poklerikalil Furlanijo ter dela v enakem smislu tudi v Gorici; svoj čas so ga imeli za liberalnega duhovnika. Umemo, da so proti njemu. Sedaj je vprašanje, ali dobi prošt Faidutti v prvem razredu zopet toliko glasov, da bo izvoljen v goriški mestni zastop? Laški liberalci delajo z vso silo na to, da bi Faidutti ne prišel več v mestni zastop. Triletna doba je potekla tudi županu dr. Maraniju Dr. Marani se bo dal sicer še voliti za mestnega svetovalec, toda župan bi ne bil več rad. Gospodarstvo na goriškem magistratu je bilo prejšnje čase tako zanikarno, da je mesto polno dolgov in zadreg, iz katerih se ne more skopati Dr. Marani je sicer sposoben in energičen mož, ali obdan od nesposobnežev. Rad bi se otresel županske časti pa postal — deželni glavar!

— »Die Wacht am Rhein« — šolska pesem. Tega dosedaj še ni bilo, temveč se je pridobila čast, da je to vsenemški hujskaško pesem vpeljala v šolo, ljudska šola v Borovljah na Koroškem. Slovenščina, katere je edino možno več kot tri četrtine šolskih otrok v Borovljah, se seveda na tej šoli ne podučuje, kajti je nepotrebna, tem potrebnije pa je za izotrasbo gotovo »Wacht am Rhein«. To so res razmere, ki kriče naravnost v nebo, ali kaj se hoče, ko ima vse gluha ušesa za pravice slovenskega rodu in jezika!

— Kaj jezi nemški »Volksrat« za Kranjsko? Ni ga dnevna, da bi nemški »Volksrat« ne imel kake pritožbe v graških listih. Najnovejša nemške bolečine so to, da je priredila vojaška godba budnico 1. maja tudi pred županovim stanovanjem in da se je večja angleška družba, ki je obiskala Postojnsko jamo, obrnila za nasvete na društvo za pospeševanje prometa tujcev, ne pa na »Volksrat« ter se vs ed tega tudi ustavila v narodnem hotelu. »Volksrat« se bo že moral tolažiti s pesmijo »Temu treba se privadit'...«

— List ljudskih sleparjev t. j. mariborski »Sloveski Gospodar«, spet čenča v svoji zadnji številki, da »kmetje govoré«. Neko resolucijo proti uvozu živine iz Srbije so farji skrpicali in zdaj jo dajejo — saj že vemo, kako! — podpisavati. Po farovžih š shajajo, dobro jedo in pijo; potem pa trobijo v svet — kmet je govoril... Zgolj nič drugega, nego sleparija in humberg!

Umrl je dne 30. aprila v Arji vasi pri Zalcu v Savinski dolini vsled tuberkuloze g. jurist Franjo Drev v 23. letu svoje starosti. — Neusmiljeno zahteva v zadnjem času neizprosna Morana svoje žrtve izmed vrst naše akademiške mladé.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici je priredilo v soboto v dvorani »Trgovskega doma« svoj XII. koncert, ki je uspel jako lepo. Na sporedu so bile 4 točke: Vilhar: Na Ozlju gradu; Mokranjac: Srbske narodne pesni z Ohrida; Lajovic: Bolet kovač in Dvčakov veličastni »Te Deum«. Nastopilo je nad 40 pevcev in pevk. Sopran solo v prvi in zadnji točki je pela gđ. Klementina Hrovatinova, bariton solo gosp. Slavko Germ. Gđ. Hrovatinova je priznana izborna pevka, tudi g. Germ se je izkazal dobrega pevca. Zbor pod vodstvom izvrstnega dirigenta g. J. Mic hla je rešil častno svojo nalogo. Prisostvovalo je koncertu obilo odličnega občinstva.

Nekaj za tujski promet v Mojstrani. Povsod se družijo javni faktorji, da pripravijo ob količkaj znatih železniških postajah primerne dovodne ceste. Ne tako pri nas. Mojstrana je prvo središče za turistovski promet, ima tudi vsako leto mnogo letoviščnikov, nov hotel se je ravnokar otvoril, in sploh obiskujejo tuje bolj in bolj naše kraje. Vendar pa se boljši razvoj prometa naravnost onemogočuje po silno neugodni zvezi, ki jo ima Mojstrana s postajo na Dovju. Ko izstopiš na postaji, kar ne veš, kam bi se obrnil. Sicer vodi neka neznanata pešpot po jarku ob železnici, toda slaba je in ob nočnem času, ker vodi ob potoku, naravnost nevarna, in kdor kraja ne pozna, se sploh ne upa spustiti na to pšpot, ali pa jo ne zapazi. Prave cestne zveze pa sploh ni. Sedanja cesta vodi iz Mojstrane po nenavadno strmih svetov visoko gori proti vasi Dovje, pride končno do državne ceste, ki prihaja z Dovja, a pride baš v najhujši klanec te ceste. Cela zveza tvori samo klanec in napravila velikanski, nepotreben ovinek okoli postaje. Za promet je taka cesta naravnost nevarna. Zaduži čas jeres, da se izvrši nova cesta, ki naj vodi od mojstranskega mostu čez železniško progo in potem paralelno z železnico do postaje. Slišimo, da so že davno izvršeni vsi načrti in treba je le doseči njih odobritev in pripomoči prizadetih faktorjev, t. j. deželne odbora in vlade. Za povečanje tujkega prometa v Triglavskem pogorju skoro ni nujnejše zadeve, in zato naj bi se pač naši poslanci ene kakor druge stranke zavzeli za hitrejšo rešitev.

Veliko vrtov veselico priredi slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v nedeljo, dne 31. t. m. na Koserjevem vrtu v korist društveni zastavi. Te dni se bodo pobirali darovi za srečolov in priporočamo društvo v blagohotno uvaževanje vsem narodnim Slovincem.

Klub slovenskih biciklistov »Ljubljana« je imel pretečni teden v restavracijskih prostorih »Narodnega doma« svoj redni občni zbor. O delovanju kluba in o denarnem stanju kluba je poročal blagajnik g. Koželj. O delovanju, dejal je poročevalec, ne morem veliko poročati, ker kolesarski sport vidno nazaduje in ker je kolo dandanes navadno prometno sredstvo. Družabno življenje se polagoma zopet oživlja in pričakovati nam je lepših dni. Denarno stanje kluba je ugodno, ker aktivna zdatno presežajo malenkostna pasiva. Občni zbor je vzel poročilo odobrjuje na znanje ter sklenil, da se da večji del kolesarnice najvišjemu ponudniku v najem, ker klub zase vseh prostorov ne rabi. V novi odbor so bili izvoljeni gg. Barle, dr. Bretl, Čuden, dr. Jenko, Kavčič, Koželj, Krapeš, Vesel in Vončina v gospodarski odsek pa gg. Barle, Čuden, Krapeš in Vesel.

Odbor telovadnega društva »Sokol II« v Ljubljani. Za Krakovo. Trnovo in šentjakovski okraj naznanja vsem dosedaj priglasiženim članom,

kakor tudi drugim, da se prično v smislu ugotovljenega telovadnega reda redovne vaje za vse brate člane, bodisi izvršujoče, redne in podporne, jutri, v torek, dne 5. t. m. od 8. do 9. ure zvečer v telovadnici II. mestne deske šole na Cojzovem grabnu ter se potem vrše redno vsak torek v tednu od 8. do 9. ure zvečer. Ker se posebnih vabil za to ne razpošlje, opozarja se torej vse brate, da se z ozirom na to, ker je določen večji pešizlet v kroju že za prihodnji mesec, točno in redno vselej udeležujejo teh redovnih vaj. Kdor bi teh vaj redno ne obiskoval, bi vsled odbojega sklepa ne mogel nastopati v kroju pri javnih nastopih. S sokolskim "Na zdari!"

Vojaška vest. Gosp. Matko Štefin, poročnik pri 26. domobranskem pešpolku v Mariboru, je imenovan za nadporočnika.

Iz službe finančne straže. Pohvalno priznanje se je izreklo titularnemu respicijantu Ferdinandu Serajniku. Premišljeni so: nadpazniki Franc Smrdur iz Postojne v Mengeš, Ivan Lapajne iz Cerknice v Postojno, Jakob Hirschmann iz Mengša v Cerknici, Peter Golouh iz Črnomlja v Metliki; pazniki Josip Beguš iz Mengša v Postojno in od tam v Krško, Fridolin Lenart iz Senožeč v Ljubljani, Andrej Horvat iz Ljubljane v Osilnici, Anton Česen iz Osilnice v Senožeč in Anton Koll iz Metlike v Črnomlju. Na lastno prošnjo je dovoljen izstop iz službe pazniku Feliku Dorniku. V stalen pokoj je stopil nadpaznik Josip Hrovat.

Glavni odbor za obdelovanje ljubljanskega barja. Za predsednika v tem odboru je izvoljen za funkcijsko dobo 1908/1914 deželni višji inženir g. Ivan Sbrizaj, za njegovega namestnika pa g. Josip Lenarčič, predsednik trg. zbornice v Ljubljani.

Prvo splošno uradniško (državno avstro-ogrske monarhijske) na Dunaju. Dne 25. aprila t. l. se je vršila ob veliki udeležbi posebno od strani zunanjih delegatov 43. redna glavna skupščina Prvega splošnega uradniškega društva, ki je šlo koncem preteklega leta 100.000 pravih članov. Vedno priznana patriotično mišljenje društva se je pri tej priliki vnovič pokazalo s tem, da je glavna skupščina soglasno sklenila, prideliti 40.000 K za povišanje fonda jubilejne učne ustanove cesarja in kralja Fran Josipa na 100.000 K in dovoliti 10.000 K v smislu želje Nj. Velikostva za "Jubilejno ustanovo za otroce" (Jubiläumswerk für das Kind). Iz poročila za leto 1907 posnemamo sledeče podatke. Društvo je pristopilo od začetka njegovega delovanja 165.488 uradnikov. V življenjsko zavarovalnem oddelku se je povišalo stanje zavarovanj na 189 milijonov K kapitala in 1.091.516 K letnih rent. Premije so znašale 72 milijonov K, dohodki na obrestih iz glavnice življenjskega zavarovanja 26 milijonov K. Za zapadla zavarovanja in tekoče rente se je izplačalo v letu 1907 5.6 milijonov krou in od začetka društvenega delovanja 88.8 milijonov krou. Premijske rezerve znašajo 58.141.113 K, nadrezerve 3.557.596 K, čisti dobiček 444.846 K. Za dobrodelne namene za društvene člane in sicer kot podpore, zdravilne in učne ustanove je izdalo društvo 92.367 K. Od društvenega začetka se je izdalo za človekoljubne svrhe 26 milijonov krou. Hranilnične posle in zadeve glede osebnega kredita izvršuje 66 hranilnih in posojilnih konzorcijev uradniškega društva, zadruge z omejeno zavezo. Ti konzorciji so imeli v letu 1907 42.593 delničarjev z 42.8 milijonov krou delniški vlog. S temi vlogami in priskrbljenimi posojili so se dejali predjemni po takem obstretnem stavku, ki se mora pri današnjih denarnih razmerah pripoznati kot jako zmeren. Sploh stremijo konzorciji, obresti še bolj znižati, v katerem stremiljenju jih uradniško društvo temeljito podpira, kar dokazuje dejstvo, da je znižalo obresti za posojila, ki jih dovoljuje konzorcijem od 4 1/2% dekurzivno na 4%.

Umrl je in bil včeraj pokopan g. Jakob Premrov, hišni posestnik in nadsprevodnik Južne železnice v pokroju N. v m. p.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpisuje s tem službo učiteja, oziroma nadučitelja na enozredni ljudski šoli na Muti, ki jo namerava razširiti v mešano dvorazrednico. S to službo so združeni prejemki, katere imajo na Štajerskem učitelji-voditelji na dvorazrednih ljudskih šolah I. razreda. Poleg tega prosto stanovanje, eventualno stanarino v znesku 300 K. Prednost imajo tisti prosilci, ki so večji delovanja na šolskem vrtu. Službo je nastopiti po počitnicah. Tozadavne prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili naj se pošljejo do 31. maja t. l. na družbeno pisarno v Ljubljani.

Prostovoljno gasilno društvo v Leskovcu priredi Florjanovo nedeljo, dne 10. t. m. na vrtu gostilne

Lavrinšek veselico s godbo, srečolovom, prosto zabavo in sveder s umetelnim ogujem.

Opelkarne na Veliki Otavi blizu Šempasa na Goriškem, last neke laške trdkre, je kupil bogataš Josip Vuga iz Osada. V Vipavski dolini namerava napraviti tovarno cementa. Tako se širi industrija v tujih rokah na slovenskih tleh.

Novo društvo. Ustanovila se je krajna skupina Ljubljana osrednje zveze avstrijskih aidarjev s sedežem v Ljubljani.

V prepiru je ustretil v Trstu 45letni natakator Alojsij Zanier 27letnega Nikolaja Viskoviča. Zadel ga je v tilnik in Viskovic najbrž ne bo okrevale.

Samomor učiteljice. V Trstu se je vrgla 25letna učiteljica Gilda Gleria na ulico in se tako pobila, da je v dveh urah umrla.

Nesreča. V Bazovici pri Trstu je desetletna Marija Križmanič prišla preblistu ogađa, da se ji je vnela obleka. Deklece se je tako opeklo, da najbrž ne ostane pri življenju.

Obesil se je v Mariboru 65letni trgovec z obleko Anton Wölfling iz strahu, da bi popolnoma oslepel.

Ogenj. V Dagošah pri Mariboru je pogorelo v sredo poslopje Franca Horvata in Pavla Hellerja. Zažgala je najbrž hudobna roka. Skode je 6000 K. Domači ljudje so bili proti ogniegasilec tako prijazni, da jim sprva še vode niso pustili jemati iz vodnjakov.

Smrt mesto zlate poroke. 75letna Terezija Lavrenčič v Slemenu pri Mariboru bi imela v soboto obhajati svojo zlato poroko, a jo je v petek zadela kap, da je takoj umrla.

Šest zlatih porok bo letos v Colu pri Vipavi; gotovo redka prikazen, ako pomislimo, da šteje cela župnija jedva 1000 duš.

Rop. 35letnega pekoveškega pomočnika Ludvika Bračiča iz Kicarja pri Ptujju so blizu bližnjega Sv. Marka napadli trije neznanici in ga oropali vsega denarja.

Bivši predsednik Zedinjenih držav Cleveland je zbolel za rakom.

Slovenci v Ameriki — Mr. tvega so našli v Forestu Antona Hribarja vulgo Koruna. Pokojnik je bil 42let star in doma iz Vač pri Litiji.

Tatinski trgovski pomočnik. Pri trgovcu Josipu Prstecu v Mariboru so zapazili, da je zadnji čas čez noč večkrat zmanjkalo iz blagajne par krono, včasih tudi kar desetaki. Policija je obveščena o tem nastavlja pasti in res se je tat ujel vanje. Uzmovč je 19letni trgovski pomočnik Franc Kuhar iz Visečkega vrha pri Ptujju. Sodi se, da je Kuhar s ponarejenim ključem pokradel Prstecu okoli 2000 K denarja. Do 1. apr. je bil pri njem uslužben, s tem dnem pa odpuščen. Kuhar je bil zaradi slične tatvine pri trgovcu Počivavšk na Muti obsojen na 4 mesece ječe.

Dezerter. Od topničarskega polka v Gorici je pobegnil Iv. Famea iz Moše v Furlaniji. Prijeli so ga v laškem Vidmu.

Gad je pilil Sletnega Antona Siliča iz St. Ferjane pri Gorici. Deček se zdravi v goriški bolnišnici.

V Velikovu je aretovalo orožništvo zaradi hudodelstva tatvine leta 1873. v Ljubljani rojenega odvetniškega uradnika Augusta Jaka, kateri je zaradi tatvine že osedel triletno ječo.

Čigavi se robci? Dne 5. julija lanskega leta je prinesla k vezili gđ. Ani Trampuževi v stanovanje Pred Prulami števec 23 neka služkinja za svojo gospodinjico 12 belih platnenih robocev, v katere naj bi ji napravila monograme. Dosedaj pa po robce ni bilo še nikogar. Čigar so, naj pride ponje.

Po Zagrebu je hodila neka majhna okoli 20 let stara ženska, obiskovala konterje, kjer je beračila s pretvezo, da je ponesrečena Rusinja in da nima staršev. Vse to pa ni res, marveč je navedenka lahkoživka in le dobre ljudi na ta način izkorišča. Ker navedenka neki obišče tudi Ljubljano, se občinstvo nanjo opozarja.

Pogreša se od 24. sušca 62letni nekoliko slabomni kočar Anton Debevec iz Hrenovic v postojnskem okraju. Kjer bi se nahajal, naj obvestijo o tem postojnsko orožništvo.

Tujski promet meseca aprila 1908. Meseca aprila 1908. je prišlo v Ljubljano 3788 tujcev, torej 442 manj nego meseca aprila lanskega leta in 116 manj kakor meseca marca letos. Bilo pa je nastanjenih v hotelu "Union" 936, "Slon" 760, "Lloyd" 318, "Malič" 253, "Ilirija" 215, "Avstrijski cesar" 207, "Bavarski dvor" 182, "Štrukelj" 129, "Južni kolodvor" 129, "Grajžar" 115 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 594 tujcev.

Društvena godba Ljubljanskega koncertuje jutri popoldne v ki-

nematografu "Edison", Dunajeka cesta, nasproti kavarni "Evropa" in sicer pri predstavah ob 4., 5., 6., 7., in 8. sveder.

Glas s Tržaške ceste. Piše se nam: Prebivalci Tržaške ceste slasti posestniki, trgovci in obrtniki smo valio velikemu prometu jako zapuščeni, kajti nimamo svoje poštne filijale, kakor druga predmestja. Znano nam je, da je svojedobno trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani predložila na kompetentno mesto prošnjo za poštno filijalo na tej cesti, ni nam pa znano, ali je dosegla kaj uspeha ali nič. Na Tržaški cesti imamo samo en nabiralnik za pisma, in še ta je tako skrit, da se ga ne vidi. Poštne vrednostine moramo iskati na glavni pošti, ako hočemo kako stvar odposlati in to nam dela veliko potoz, predno odpošljemo svoje pošiljke. Ako upoštevamo, da imamo v bližini tržaške ceste o. kr. gozdni vrt, o. kr. tobačno tovarno z več ko 2000 delovnih moči, o. kr. deželno vlado, kranjsko stav. društvo, polno novih hiš v Kolesiji, v bližini Rožno dolino, proti Tivoli polno novih vil, tovarno za milo itd., se morajvendar stvar v kratkem predrugačiti, kajti to je popolnoma upravičena naša želja, da zahtevamo poštno filijalo na Tržaški cesti. Pošta Vič, ki nosi poštni pečat Vič, je na Glincah ne na Viču, torej ta naj se preseli na Vič kakor je nje rojstno ime — filijala pa naj pride na Tržaško cesto. S tem bode tudi o. kr. erarju ustrezno, da se prihrani na glavni pošti par uradnikov in slug, mi mu bodemo pa hvaležni, da smo dosegli to, kar že zdavnaj nujno potrebujemo.

Izgubljene in najdene reči. Silvilja Rozalija Kukecova je izgubila denarnico z 20 K in nekaj drobiža.

Kuharica Terezija Stuparjeva je izgubila srebrno žensko uro s kratko srebrno verižico, na kateri je bil obsek v podobi sreca. — Uradnikova soproga Iva Lillekova je izgubila zlato zapestnico, vredno 50 K. — Jurist Vladimir Germ je izgubil paleo s srebrnim držalom. — Gospa Antonija Nebenhürerjeva je izgubila črn svilnat dežnik, vreden 6 K. — Na južnem kolodvoru je bilo izgubljeno oziroma najdeno, kolač žice, dva bičevnika, star siv površnik, vreča stare obleke, par otroških čevljev, črna usnjata ročna torbica in črna kmetijska klobuk. — Marjana Petričeva je izgubila železniško legitimacijo s sliko. Najditelj naj jo odda na magistratu.

Drobne novice.

Umrl je v Budapešti general Tür, v 83. letu. Tür ima zelo burno preteklost. Leta 1849 je pobegnil kot poročnik od ogrskega polka v Lombardijo k Piemontezom, in sicer zaradi poverbe in lahkomiselnih dolgov. Piemontezji so ga z veseljem sprejeli ter ga napravili za poveljnika nad avstrijskimi begunci v Sardiniji. Iz teh ljudi je osnoval Tür legijo 150 mož. Po porazu pri Novari je bežal Tür v Pariz in London, kjer je snoval z madžarskimi proganci revolucijske načrte. Pozneje je postal Kossuthov agent v Italiji. Leta 1853 se je udeležil vstaje v Milanu, a je pravčasno pobegnil. A strijsko vojno sodišče ga je obsodilo na smrt. Pozneje je ščeval k vstajam na Srbskem in Rumunskem. Ko je izbruhnila orijentalna vojska, je vstopil v angleško službo ter postal polkovnik. Kot tak je bil poslan v Kalabrijo in Moldavijo, da bi nakupoval konje, a je le ščeval k vstaji na Sedmograškem. Avstrijske vojaške oblasti so ga prijele in zopet obsodile na smrt, a po posredovanju kraljice Viktorije je bil izpuščen ter za vedno izgnan iz Avstrije. Leta 1859 je prevzel poveljstvo nad bataljonom Garibaldijevih lovcev, a leta 1860 je spremljal Garibaldija kot njegovega adjutanta v Sicilijo. Garibaldi ga je tudi imenoval za generala in guvernerja v Napolju. Leta 1866 je agitiral iz Srbije za vstajo na Ogrskem. Ko pa je uvidel, da je ves trud zaman, začel je delovati za trozvezo med Italijo, Avstrijo in Francijo, a na svoja stara leta, ko se je smel vrniti v domovino, je postal propagator za odpravo vojsk in dvoboja.

Maščevanje ruskih revolucionarjev. V Golinu so revolucionarji umorili kmeta Radeckega in njegove tri sinove, nato pa zažgali hišo. Radecki je bil vohun ruske zveze.

Švedski kralj je prišel na obisk v Carako soto ter pri tej priliki odlikoval s visokimi redi ministrskega predsednika Stolypina in ministra Izvolskega.

Književnost.

O šolski reformi. Spisal dr. Dragotin Lončar, profesor na mestni realki v Idriji. Ponatisk iz »Učiteljskega Tovariša«. Založilo uradništvu »Učit. Tov.« Cena 40 v. s pošto 10 v. več. Knjižnica je prav zanimiva in je je topla priporočati

vsem, ki imajo posla z vzgojo in s šolo.

Slovenski Sokol ima v št. 4. naslednjo vsebino: 1. Telovadba v estetičnem oziru; 2. Proste vaje; 3. Telovadba na zletu v Pragi; 4. Iz slovenskega Sokolstva; 5. Vestnik slov. Sokolstva; 6. Raznoterosti.

Slovensko - nemška na Koroškem. Ta knjiga Ante Bega je vzbudila ob čeno pozornost. Cena ji je 1 krono 40 vin., s pošto 1 K 50 v. Pisatelj sam ne sprejema naročil. Kdor želi knjigo, naj jo naroči pri »Narodni založbi« v Ljubljani ali pri kaki knjigarni. Kdor ima kaj sreca za slovenstvo na Koroškem, tega mora zanimati ta knjiga, ker samo iz te knjige spozna položaj koroških Slovencev in njih dejanske razmere.

Telefonska in brzojavna poročila.

Za slovenskega nadučitelja na Zidanem mostu.

Zidani most 4. maja. »Narodna stranka« je sklicala včeraj tu javni ljudski shod, na katerem se je mislilo obravnavati vprašanje o imenovanju novega tukajšnjega nadučitelja. Ker je glavarstvo ta shod prepovedalo, je bil sklican zaupni shod, katerega so se udeležili narodnjaki in socialni demokratje. Dr. Gvidon Sernec je govoril o deželnozbornski volilni reformi. Po kratki debati je bila sprejeta resolucija za uvedbo splošne in enake volilne pravice. O učiteljskem vprašanju na Zidanem mostu sta govorila dr. G. Sernec in M. Čobal. Shod je soglasno sprejel resolucijo, v kateri se zahteva, da se mora brezpogojno imenovati na Zidanem mostu za nadučitelja Slovenca in da je treba šolo razširiti v 4 razrednico.

Pogreb ministra Peschke.

Dunaj 4. maja. Včeraj so prepeljali mrto truplo ministra Peschke v Opatov. Spreved se je pomikal od hiše žalosti po Ringu na severni kolodvor. Navzoči so bili vsi ministri. Na ulici je bilo na tisoče ljudstva. Vsa nemška burševska društva so se udeležila mrtvaškega spreveda.

Prade zopet minister.

Dunaj 4. maja. Baron Beck je imel včeraj 1 uro trajajočo konferenco s poslancom Pradejem, da bi ga pregovoril, da bi zopet prevzel portfelj nemškega ministra rojaka. Pogajanja še niso uspela, nadaljevala se bodo jutri.

Škandali na visoki šoli za živino-zdravništvo.

Dunaj 4. maja. Danes je prišlo na visoki šoli za živinozdravništvo do hrupnih demonstracij. Intervinirati je moralo vojaštvo z nasajenimi bajoneti. Več dijakov je bilo ranjenih. Demonstrantje so se zglasili v parlamentu, kjer so jih sprejeli poslanci Pacak, Zazvorka, Mahler, Durich in Brester.

Dr. Bobrzinski v Lvovu.

Lvov 4. maja. Namestnik dr. Bobrzinski je ponoči prišel semkaj in prevzel danes dopoldne vodstvo namestništva.

Nova nasilstva na Hrvaškem.

Zagreb 4. maja. Vlada je izvršila novo nasilstvo. Vpokočila je vseučiliškega profesorja dr. Čara in dr. Šiščiča. V javnosti je to novo nasilstvo vzbudilo silno ogorčenje in nevoljo. Bati se je resnih posledic.

O umoru bolgarske učiteljice.

Belgrad 4. maja. (Službeno.) Bolgarska vlada je sluben obvestila srbsko vlado, da je preiskava bolgarskih oblastev dognala, da na umorjeni učiteljici Naumovi ni bilo izvršeno na srbski zemlji nobeno nasilstvo. Bolgarska vlada torej sama priznava, da so bile vesti bolgarskih in drugih listov o umoru bolgarske učiteljice Naumove zlobne laži, proračunjene v to, da bi oklevetale Srbijo.

Poslanec dr. Herold umrl.

Praga, 4. maja. Danes ob 3/47. zjutraj je umrl deželni in državni poslanec dr. Josip Herold. Včeraj zjutraj je bilo njegovo zdravstveno stanje še docela povoljno, na večer pa se mu je bolezen preokrenila na slabše in bolnik je padel v nezavest, iz katere se ni več vzbudil. Dognalo se je, da je dr. Herold umrl na zastupljenju krvi. Kri si je zastupil z barvanimi nogavicami. Vest o njegovi smrti se je bliskoma razširila po vsem mestu in je vzbudila povsod največjo žalost, ker je bil pokojnik eden najuglednejših čeških politikov, priljubljen in spoštovan v vseh krogih.

Demonstracije v Zagrebu. Zagreb, 3. maja. Danes ob 10. dopoldne bi moral biti v streljarni velik protestni shod proti nasilnemu vpokojuju vsenčiliških profesorjev.

Vlada je ta shod prepovedala. Na to so sklicali Lj. Hagenauer, dr. Harambašič, dr. Lorković, dr. Pavelić in St. Radić zaupni shod. Pred zborovališčem se je zbrala silna množica ljudstva. Na vrtu je bilo postiranih 20 orožnikov z nasajenimi bajoneti, okoli streljarne pa je kar mrgolelo redarjev pešev in konjenikov. Par minut pred 10. je naznanil redarstveni uradnik, da vlada prepoveduje tudi zaupni shod, ter pozval množico v imenu zakona, naj se nemudoma razide. Proti tej odredbi je energično protestiral posl. dr. Lorković, ter zahteval, da se naj takoj prekliče, ker je v direktnem nasprotju z zakonom. Ker protest ni izdal, se je polastila ljudstva silna razburjenost. Vse vprek je jelo kričati »abeng Rauche«, proč s pijancem, vmes pa so se orile pesmi »O du mein lieber Augustin« in »Rodila majka šeptrljuk«. V tistem trenutku je stopila v akcijo žandarmerija z nasajenimi bajoneti in nabiti puškami ter redarji na konjih. Po burnih demonstracijah se je oboje sili posrečilo potisniti množico v Frankopansko ulico. Tu so jeli demonstrantje metati na redarje kamenje, kar jim je dalo povod, da so potegnili sablje. Položaj je bil že skrajno opasen. No, končno se je posredovanju raznih uglednih političnih oseb posrečilo pomiriti razburjene duhove in pregovoriti množico, da se je mirno razšla.

Volitve na Bolgarskem.

Sofija, 4. maja. Minister notranjih del Tačev je razpusil 385 občinskih zastopov, da bi s tem pridobil vladi večino pri volitvah v sohranje.

Revolucija v državi Peru.

Rio de Janedro, 4. maja. Poročajo iz Peruanskega, da je tamkaj izbruhnila revolucija. Ognišče revolucionarjev je bila okolica Lime. Vladi se je posrečilo odušiti revolucijo.

Demisija perzijskega kabineta.

Teheran, 4. maja. Ministrstvo je demisioniralo; šah je demisijo sprejel. Vzrok demisije je pomankanje denarja, ker vlada ni mogla plačati uradnikov in vojakov.

Poslano.*

Gorenjski akademiki, snujoči samostojno prosvetno organizacijo v Kranju, trdijo v svojem »Poslanem« v »Slovenskem Narodu« z dne 30. mal. travna, da je »Prosveta« šele v zadnjem času sklenila ustanoviti svojo gorenjsko podružnico in sicer ravno z ozirom na ono samostojno društvo gorenjskih akademikov. To je tendenciozna neresnica. »Prosveta« je že lani — ko se o kakem samostojnem akademičnem društvu na Gorenjskem se nujalo ni nikomur — sklenila ustanoviti na Gorenjskem svojo podružnico, pa sklepa zaradi različnih ovir ni mogla realizirati. S tem torej, da ustanavlja sedaj svojo podružnico v Kranju, realizira samo sklep iz lanskega leta.

V Ljubljani, dne 2. vel. travna 1908.

Odbor »Prosvete«.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306. Srednji zračni tlak 756.9 mm.

maja	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2.	9. zv.	736.5	12.0	sl. svzhod	oblačno
3.	7. zv.	736.7	9.8	brezveter	
2. pop.		735.4	20.2	sl. jzh.	pol. obl.
9. zv.		735.4	14.4		del. jasno
4. 7. zv.		735.5	10.2	sl. vzhod	del. obl.
2. pop.		733.8	22.1	sr. jzh.	

Srednja včrajšnja in predvčrajšnja temperatura: 11.9 mm in 14.8 mm; norm. 23 in 12.4°. Padavina v 24 urah 0.3 mm in 0.0 mm.

Naprodaj je:

lepa miza, ki se da podaljšati, dva stola, pripravna za gostilno ali kuhinjo, dva lepa zastorja za dve okni. 1590-1 Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Sibirski hrt

iz čete baronese Andrikonove se zaradi razmer prodaja. 1593 Vpraša naj se v hotelu pri Slonu.

Stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo in pritliknami se odda za avgust. Vprašanja v Slomakove ulice št. 12 pri hišniku. 1591-1

Lepo ležalo
stanovanje
v Vegovih ulicah št. 2, I. nadstr.
s 4 sobami in pritlikinami se odda
za avgust. 1584-1
Več pove hišni oskrbnik tamkaj.

HOTEL „ILIRIJA“
v Ljubljani
priporoča slavnemu občinstvu izbornu
restavracijo in hotel.
Toči se vedno sveže in priljubljeno
marinirano pivo iz družinskih pivovarstev
Zalec - Laški trg ter sve-
tovno znano pilsenjsko pivo.
Najboljša domača, štajerska in istrska
vina.
Specialiteta: salonski eviček in
štajerski rizling. Vina v buteljkah.
Izborna, vedno sveža kava in čaj,
opoldne in zvečer.
Sprejema se tudi abonement.
Velik, prijazen in senčnat vrt.
Udobno urejene sobe za tujece. — Ka-
varna v hiši.
Nizke cene — dobra postrežba.
Za obilen obisk se priporoča
Marija Novak
hotelirka.
1556-2

V najem se da za 1. avgust
I. nadstr. vile Mayer
v Levstikovih ulicah št. 12, obsto-
ječe iz 4 sob, sobe za služkinjo, ko-
palne sobe in iz pritliklin. 1575-2
Poizve se ravnotam v pritliklju.
(Vila je užitniškega davka prosta.)
Več dobrih 1589-1

slikarskih
pomočnikov
se sprejme takoj pri
IVANU ŠTRUKELJ
Ljubljana, Križevniške ulice št. 2.
Služba kurjača
se tako, odda pri novi parni žagi
Leonov dol pri Golem. Kurjač ima
razen stalne plače prosto stanovanje
in prosto kurjavo.
Ponudbe naj se pošljejo na
gozdarski in oskrbniški urad v
Hammerstiel, pošta Studenec pri
Ljubljani. 1585-1

Ad št. 15533. 1885
Razglas.
Zaradi polaganja novih pli-
novih cevi bodo Predilne ulice
od Kolodvorskih ulic do Miklo-
šičeve ceste od 4. maja do 9. maja
t. l. za
vozni promet zaprte.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 2. maja 1908.

Kašelj!
Kdor svoje zdravje ljubi, odstrani
kašelj.
Kaiserjeve
prsnne karamele.
s tremi jelkami.
Zdravniško preizkušeno in pripo-
ročeno pri kašlju in hripavosti,
kataru, zasliženju in kataru v
požiralniku, dušilnem (oslov-
skem) kašlju.
5245 not. poverjenih izpričeval
potrjuje uspeh pomoči.
Zavoj po 20 in 40 vin., škatljica 80 vin.
Zalogo imajo: V Orlovi lekarni
poleg železnega mostu v Ljub-
ljani, v lekarni Jos. Mayr v
Ljubljani, v dež. lekarni pri Ma-
riji Pomagaj Milana Leusteka v
Ljubljani, pri Ubaldini pl. Trn-
kovecju in pri G. Piccoliju v
Ljubljani. — V Novem mestu v
lekarni Karel Andrijačin. — V
Vipavi v lekarni L. Hus. — V
Ribnici v lekarni pri sv. Ste-
fanu Jos. Anđik. — V Idriji v
lekarni Daniel Piro. — V Met-
liki v lekarni Ivan Gjuričič, v
Redovniški lekarni A. Roblek,
Hinko Brili, lekarnar v Litiji.
V Kranju v lekarni Karel Savnik,
v Ljubljani v lekarni A. Bohino
pri Kroni. — Jos. Močnik, le-
karna pri Sv. Trojici v Kamniku

Spretnega 1519-3
stenografa
veščega slovenske in nemške steno-
grafije sprejme
dr. JOSIP FURLAN
odvetnik v Ljubljani.

Prodajalka.
Sinške prodajalke v kaki špe-
cerijski trgovini na deželi išče za to
zelo sposobna gospodična. 1559-2
Ponudbe pod „služba“ na uprav.
„Slov. Naroda“.

Zahvala.
Franciška Premrov naznanja
v svojem in v imenu vseh sorodni-
kov prežalostno vest, da je njen
iskreno ljubljani soprog, oziroma
brat in stric, gospod
Jakob Premrov
hišni pos-stnik in nadsprevodnik
južne železnice v p.
včeraj, dne 1. maja, ob pol 7. uri
zvečer v starosti 56 let po dolgi in
mučni bolezni, previden s svetimi
zakramenti, mirno v Gospodu za-
spal. 1592
Pogreb je bil v nedeljo, 3. maja,
ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti
Moste št. 35 na pokopališče pri
Sv. Križu, kjer so se položili zem-
ski ostanki predragega rajnika v
rodbinsko rakev k zadnjemu počitku.
Svete maše za dušnice se bodo
brale v župni cerkvi pri Sv. Petru
v Ljubljani
Nepozabnega pokojnika priporo-
čamo v pobožno molitev in blag
spomin.
Moste pri Ljubljani, dne 4. maja 1908.
Jakoba Premrova
hišnega posestnika in nadsprevod-
nika južne železnice v p.
si dovoljujem tem potom izraziti
globoko zahvalo za številne dokaze
najodkriteljšega sožalja, za krasne
darovane vence ter za častno iz-
redno številno spremstvo pri pogrebu
nepozabnega nam rajnika.
Posebno se še zahvaljujemo preč.
duhovščini, gg. sprevodnikom in
nadsprevodnikom juž. žel., slavni
požarni brambi, slavnemu »Bralnemu
društvu« v Vodmatu ter gg. pevcem
za tolažilno nagrobno petje.
Iskreno zahvalo pa izrekamo še
gg. zdravnikom, posebno g. prima-
riju Ivenu Jenku in usmiljeni sestri
za požrtvovalni trud. 1592
Zaljubljeni ostali.

P VIII 144/7/15 1587-1
Oddaja zemljišča v najem.
Zemljišče Andreja Forents, vlož. št. 44, kat. občina Zgornja
Šiška, obstoječe iz
1.) hiše št. 18 v Zgornji Šiški, ki je pritlikna in obsega 4 sobe,
kuhinjo in klet;
2.) mesnice s klavnico in ledenico;
3.) hleva, skladišča, šupe in kozolca;
7.) vrta (parcela št. 117/2 in
5.) njive (parcela št. 117/1) mereče 1 oral,
oddaja v najem za dobo 5 let dražbeno občinski urad v
Zgornji Šiški
v nedeljo, dne 10. maja ob 9. uri dopoldne
na licu mesta hiše št. 18 v Zgornji Šiški.
Dražbeni pogoji so na vpogled pri občinskem uradu v Zgornji Šiški
in pri tem sodišču v sobi št. 37.
G. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 29. aprila 1908.

Proti škodi po toči
zavaruje 1586-1
pod najugodnejšimi pogoji po zmernih cenah
c. kr. avstrijska zavarovalna družba
„Dunav“ na Dunaju.
Pojasnila daje radovoljno
glavni zastop v Ljubljani
v Kolodvorskih ulicah št. 12.
Osebam, ki se nameravajo baviti s sprejemanjem
zavarovanj proti toči, se plača dobra provizija.
Dotične prijave naj se pošljejo
glavnemu zastopu v Ljubljani.

Podružnica v Splitu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Del. glavica K 2.000.000. Štritarjeve ulice št. 2.
priporoča
premoste na 3% zem. kred. sročke II. em. po K 5-50
premoste na 3% zem. kred. sročke I. em. po K 5-
premoste na 4% ograde hipotekne sročke po K 4-
premoste na ograde premijske sročke cele po K 12- polovice K 7-
Vloge na knjižnice in na tekoči račun obrestuje po 4 1/2%
31-50

I 1128-6
Moderci
v najnovejših modernih oblikah od najcenejše do najboljše vrste. —
Planžete peresa iz jekla, trakovce, urvice itd. ima v največji izbiri
vedno v zalogi
P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Veletrgovina dalmatinskega vina
Br. Novaković
Telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.
Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.
Priporočajo slav. občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in de-
sertna vina; kakor tudi domači tropinovec, konjak, slivovko itd.
po primernih cenh. 910 16
Ceniki in vzorci poštnine presto.

Ferdo Primožič
mizarski mojster 1220-5
Ljubljana, Milšerjeve ulice št. 5.
Izdeluje vsa stavbna in pohištvena dela, oprave gostilen,
hotelov in prodajalnic. — Načrti in proračuni brezplačno.
— Preskrbuje vse vrste parketov in deščic za tla, njih po-
laganje in voščanje, kakor tudi popravilo starih in snajenje
o o o o o o stanovanj tu in na deželi. o o o o o o
Prodaja in pošilja tudi po pošti domače voščilo (kuhani vosek).
Solidno delo, točna in cena postrežba.

Razglas.
V občini Šmihel pri Št. Petru na Krasu namerava gospodžupnik
Karel Lenassi na tamošnjih obširnih skladih apnenca postaviti
tovarno za portland-cement
in hoče ustanoviti, v dosego potrebnega kapitala, društvo.
Vse predpriprave za novo industrijsko podjetje, kakor analize in pre-
skušnje kamenja, nakup zemljišč in industrijski železnični tir so že zvršeni.
Oni p. n. gospodje, ki se za to podjetje zanimajo in se ga hočejo ude-
ležiti, se lahko o vseh podrobnostih poduče vsak četrtak in nedeljo dopoldne
od 9.—12. v hotelu Union v Ljubljani, pritlikje, desno. 1432-11
Županstvo občine Šmihel.

Zaradi pozne sezije prodaja najnovejšo
damsko, moško, dekliško, deško in otroško
konfekcijo tudi pod lastno ceno 1002-37
O. Bernatovič
:: „Angleško skladišče oblek“ ::
v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Parna pralnica in likalnica
(z motornim obratom) 4090-11
C. J. Hamann v Ljubljani.
Po vse do srede vsakega tedna v moji
trgovini za pranje in likanje oddano
moško perilo se lahko pride v soboto
istega tedna ali pa se pošlje venkaj.
Perilo se jako varuje. Zmerne cene. Perilo kakor novo.